

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

8–12. april 2024.

Sektor za monetarne i devizne operacije

Odeljenje za devizne rezerve

Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

April 2024.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1

Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 12. 4. 2024.	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	5.123,41	-1,56%	23,57%
Dow Jones Industrial	SAD	37.983,24	-2,37%	11,62%
NASDAQ	SAD	16.175,09	-0,45%	32,95%
Dax 30	Nemačka	17.930,32	-1,35%	13,99%
CAC 40	Francuska	8.010,83	-0,63%	7,08%
FTSE 100	Velika Britanija	7.995,58	1,07%	1,94%
NIKKEI 225	Japan	39.523,55	1,36%	40,37%
Shanghai Composite*	Kina	3.019,47	-1,62%	-9,01%

Izvor: Bloomberg.

1.2

Nivo i promena prinosa državnih obveznica

		Nivo prinosa	Promena u b.p.	
			1w	YoY
Nemačka	2y	2,85%	-1,9	7,3
	10y	2,36%	-3,9	-1,4
Francuska	2y	2,96%	-1,4	5,7
	10y	2,86%	-4,6	-8,5
Španija	2y	3,04%	1,2	2,8
	10y	3,18%	-5,1	-23,3
Italija	2y	3,41%	-2,0	10,2
	10y	3,76%	-5,4	-45,9
UK	2y	4,35%	12,7	83,4
	10y	4,14%	6,8	56,2
SAD	2y	4,90%	14,7	93,1
	10y	4,52%	11,9	107,8
Kanada	2y	4,17%	-4,0	35,3
	10y	3,65%	5,7	68,2
Japan	2y	0,27%	6,6	32,4
	10y	0,85%	8,0	39,4

Izvor: Bloomberg.

1.3

Kretanja na deviznom tržištu

Kurs	EUR		USD				
	Promena		Kurs		Promena		
	1w	YoY	1w	YoY			
EUR/USD	1,0642	-1,79%	-3,74%	USD/EUR	0,9397	1,82%	3,89%
EUR/GBP	0,8548	-0,33%	-3,12%	USD/GBP	0,8033	1,49%	0,64%
EUR/CHF	0,9711	-0,58%	-1,02%	USD/CHF	0,9125	1,23%	2,83%
EUR/JPY	162,93	-0,80%	11,33%	USD/JPY	153,11	1,01%	15,66%
EUR/CAD	1,4657	-0,43%	-0,65%	USD/CAD	1,3773	1,38%	3,21%

Izvor: Bloomberg.

1.4

Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	3,91%	0,3	101,1	5,31%	-1,0	51,0	5,20%	0,3	102,1	1,45%	-0,5	5,0
1M	3,84%	-5,2	90,2	5,32%	0,1	43,0	5,20%	0,1	100,2	1,52%	-5,3	26,6
3M	3,92%	3,8	74,6	5,33%	3,4	34,1	5,20%	3,3	83,1	1,63%	-1,8	58,7
6M	3,87%	3,1	37,5	5,30%	8,3	34,3	5,14%	8,5	62,0	1,67%	-0,9	84,6
12M	3,75%	9,2	3,0	5,21%	17,8	49,3	5,02%	16,5	41,7	1,65%	0,1	138,8

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti;

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5

Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T2 (u %)
Evropska centralna banka	4,00*	0,25	14. 9. 2023.	6. 6. 2024.	3,75
Federalne rezerve SAD	5,25–5,50	0,25	26. 7. 2023.	1. 5. 2024.	5,25–5,50
Banka Engleske	5,25	0,25	3. 8. 2023.	9. 5. 2024.	5,25
Banka Kanade	5,00	0,25	12. 7. 2023.	5. 6. 2024.	4,75
Narodna banka Švajcarske	1,50	-0,25	21. 3. 2024.	20. 6. 2024.	1,25

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 4,50%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je oslabio za 1,79% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1,0623 do 1,0885 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,0642 do 1,0855 (vrednost na kraju dana, Bloomberg Composite London).

Početkom nedelje nije bilo veće promene vrednosti kursa EUR/USD, koji se kretao u rasponu od oko 1,0850 američkih dolara za evro, uz nizak obim trgovanja, kako su tržišni učesnici iščekivali odluku ECB-a i podatke o inflaciji u SAD, koji su objavljeni u narednim danima.

U ponedeljak su objavljeni podaci o industrijskoj proizvodnji u Nemačkoj, koja je u februaru povećana za 2,1%, dok je očekivano povećanje od 0,5%, nakon 1,3% u januaru, a kurs EUR/USD na dnevnom nivou zabeležio je rast.

U utorak je dolar oslabio, usled pozicioniranja tržišnih učesnika pred objavljivanje podataka o rastu indeksa potrošačkih cena koji su usledili narednog dana. **Valutni par EUR/USD dan je završio na nivou od 1,0855 američkih dolara za evro, što ujedno predstavlja najvišu vrednost na zatvaranju u posmatranom periodu.**

Tokom izveštajnog perioda evro oslabio za 1,79% prema američkom dolaru

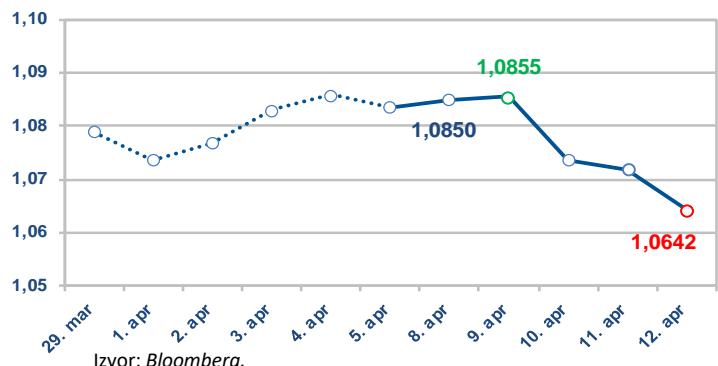
U sredu su objavljeni podaci o potrošačkim cenama u SAD, koje su u martu povećane za 0,4% u odnosu na prethodni mesec, iznad očekivanja (0,3%), nakon rasta od 0,4% u februaru. Godišnja stopa rasta potrošačkih cena iznosila je 3,5%, takođe iznad očekivanja (3,4%), nakon rasta od 3,2% s kraja prethodnog meseca. Nakon objavljivanja podataka, dolar je znatnije ojačao, a tržišni učesnici su pomerili očekivanja početka smanjenja kamatnih stopa za kasnije tokom godine.

U četvrtak je na sastanku ECB-a doneta odluka o zadržavanju kamatnih stopa. Kamatna stopa na depozitne olakšice, kamatna stopa na glavne operacije refinansiranja, kao i kamatna stopa na kreditne olakšice, iznose 4,00%, 4,50% i 4,75%, respektivno. Na konferenciji za štampu nakon sastanka, predsednica ECB-a Lagard izjavila je da se nekoliko članova ECB-a na osnovu dostupnih ekonomskih podataka već sada oseća dovoljno uvereno da je potrebno započeti proces smanjenja kamatnih stopa, a nakon konferencije evro je oslabio. Objavljeni su i podaci o proizvođačkim cenama u SAD, koje su povećane za 0,2% u martu u odnosu na prethodni mesec, dok se očekivao rast od 0,3%, nakon rasta od 0,6% u februaru, nakon kojih je dolar blago oslabio. Ipak, kurs EUR/USD na dnevnom nivou zabeležio je pad, pri čemu je na zatvaranju iznosio 1,0718 američkih dolara za evro.

U petak je dolar ojačao, kao valuta sigurnog utočišta, usled povećanja rizika od dalje eskalacije sukoba na Bliskom istoku i očekivanja odmazde Irana nakon napada na iransku ambasadu u Siriji.

1.6

Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

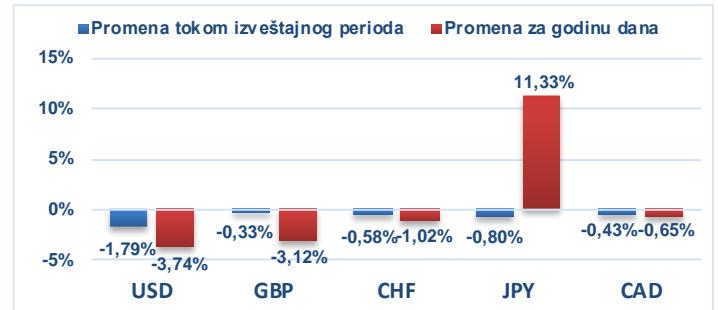
1.7

Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

1.8

Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Izvor: Bloomberg.

Kasnije u toku dana objavljeni su podaci o indeksu poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena, koji je u aprilu smanjen sa 79,4 na 77,9, dok se očekivao blaži pad na 79,0. S druge strane, očekivanja inflacije u narednoj godini dana povećana su sa 2,9% na 3,1%, dok su dugoročna inflatorna očekivanja povećana sa 2,8% na 3,0%, što je dovelo do daljnog jačanja dolara.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,0642 američka dolara za evro, što ujedno predstavlja najnižu vrednost na zatvaranju tokom izveštajnog perioda.

Državne obveznice SAD

Tokom izveštajnog perioda prinosi državnih obveznica SAD povećani su duž skoro cele krive, posebno na delu od dve do pet godina. Prinos dvogodišnje obveznice povećan je za oko 15 b.p., na 4,90%, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 12 b.p., na 4,52%.

Rast indeksa potrošačkih cena u martu ponovo je bio iznad očekivanja, što je unelo sumnju među tržišne učesnike da objavljeni podaci o inflaciji ne predstavljaju još jednu od „prepreka na putu dezinflacije”, kako ih je predsednik FED-a Powell nedavno nazvao, već da se nalazimo na drugom putu, ponovnog ubrzavanja inflacije. Objavljeni podaci otklonili su mogućnost smanjenja kamatnih stopa u junu i poslali prinose američkih obveznica na najviše nivo od novembra 2023. Tržišni učesnici sada očekuju nešto manje od dva smanjenja kamatnih stopa do kraja godine, nakon što je početkom godine očekivano šest smanjenja.

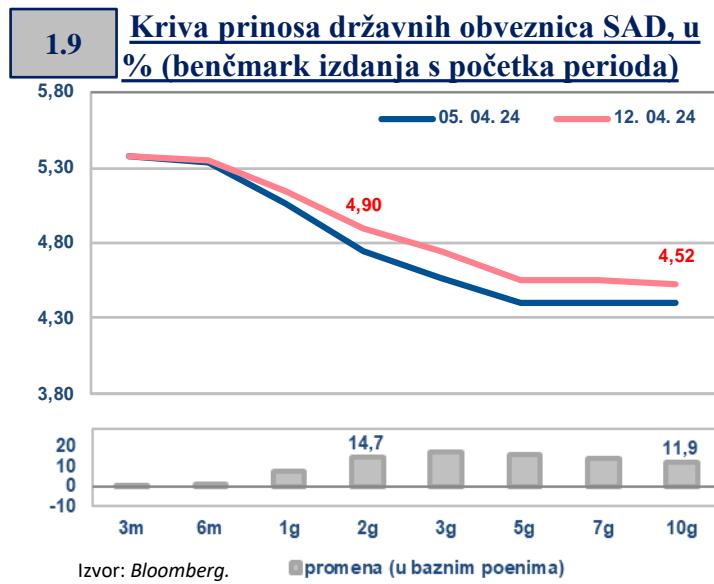
Potrošačke cene u SAD u martu su povećane za 0,4% u odnosu na prethodni mesec, iznad očekivanja (0,3%), nakon rasta od 0,4% u februaru. Godišnja stopa rasta potrošačkih cena iznosila je 3,5%, takođe iznad očekivanja (3,4%), nakon rasta od 3,2% s kraja prethodnog meseca. Bazna inflacija, koja isključuje volatilne kategorije hrane i energenata, u martu je iznosila 0,4% u odnosu na prethodni mesec, iznad očekivanja (0,3%), nakon rasta od 0,4% u februaru. U odnosu na isti mesec prethodne godine, bazna inflacija je iznosila 3,8%, kao i na kraju februara, dok se očekivalo smanjenje na 3,7%.

Godišnja stopa rasta potrošačkih cena u martu iznosila 3,5%, iznad očekivanja (3,4%), nakon 3,2% s kraja februara

Proizvođačke cene u SAD povećane su za 0,2% u martu u odnosu na prethodni mesec, dok se očekivao rast od 0,3%, nakon rasta od 0,6% u februaru. U odnosu na isti mesec prethodne godine, proizvođačke cene su povećane za 2,1% (očekivano 2,2%), čime su se našle na najvišem nivou od aprila 2023. godine, a nakon rasta od 1,6% s kraja februara. Proizvođačke cene, isključujući volatilne kategorije hrane i energenata, povećane su za 0,2%, u skladu sa očekivanjima, nakon rasta od 0,3% u februaru. U odnosu na isti mesec prethodne godine, rast je iznosio 2,4% (očekivano 2,3%), nakon rasta od 2,1% u februaru (revidirano sa 2,0%).

Indeks poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena, prema preliminarnim podacima za april, smanjen je sa 79,4 na 77,9, dok se očekivao blaži pad (na 79,0). Očekivanja inflacije u narednoj godini dana, povećana su sa 2,9% na 3,1%, dok je očekivano da ostanu nepromenjena. Dugoročna inflatorna očekivanja takođe su povećana, sa 2,8% na 3,0%, iako je očekivano da ostanu nepromenjena.

Zapisnik sa sastanka FED-a, održanog 19–20. marta, pokazao je da članovi FED-a smatraju da će povoljni efekti na strani ponude znatno doprineti daljem smanjenju inflacije. Većina članova smatra da bi trebalo smanjiti kamatne stope u nekom trenutku u tekućoj godini, ako ekonomski situacija nastavi da se odvija prema planu. S druge strane, veliki broj članova se složio da će progres po pitanju smanjenja inflacije biti uz privremene uspone i padove, te da tempo smanjenja inflacije neće biti ujednačen.

1.10

Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa rasta potrošačkih cena, preliminarno, G/G	Mart	3,4%	3,5%	3,2%
Stopa rasta proizvođačkih cena, preliminarno, G/G	Mart	2,2%	2,1%	1,6%
Indeks poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena, preliminarno	April	79,0	77,9	79,4

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica blago su smanjeni duž cele krive, osim na najkraćim ročnostima (tri meseca), gde su zabeležili blagi rast. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice smanjen je za oko 2 b.p., na 2,85%, dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za oko 4 b.p., na 2,36%.

Prinosi su rasli nakon objave podatka o inflaciji u SAD, koja je bila viša nego što se očekivalo, dok su zabeležili pad usled rasta očekivanja tržišnih učesnika da će ECB uskoro krenuti sa smanjenjem kamatnih stopa.

Na sastanku ECB-a koji je održan 11. aprila doneta je odluka o zadržavanju kamatne stope na depozitne olakšice, kamatne stope na glavne operacije refinansiranja, kao i kamatne stope na kreditne olakšice na 4,00%, 4,50% i 4,75%, respektivno. Sredstva od dospeća instrumenata kupljenih u okviru programa APP ne reinvestiraju se od jula 2023. godine. Hartije od vrednosti u okviru programa PEPP reinvestiraće se do kraja juna 2024, nakon čega će se reinvestiranje smanjiti u proseku za 7,5 mlrd evra mesečno do kraja 2024. godine, kada se planira završetak reinvestiranja. Inflacija se smanjuje, rast plata postepeno usporava, a preduzeća su kroz svoj profit apsorbovala deo rasta troškova rada. Uslovi finansiranja ostaju restriktivni, a prethodna povećanja kamatnih stopa i dalje negativno utiču na tražnju, što pomaže u smanjenju inflacije. Ipak, domaći pritisci na cene su jaki i održavaju visoku inflaciju cena usluga. ECB smatra da su ključne kamatne stope ECB-a na nivoima koji znatno doprinose procesu dezinflacije, dok će naredne odluke obezbediti da kamatne stope ostanu dovoljno restriktivne koliko god bude potrebno. Predsednica Lagard rekla je da se nekoliko članova ECB-a, na osnovu dostupnih ekonomskih podataka, već sada oseća dovoljno uvereno za smanjenje kamatnih stopa.

ECB će verovatno početi sa smanjenjem kamatnih stopa u junu, osim ako naredni podaci ne budu znatno iznad očekivanja

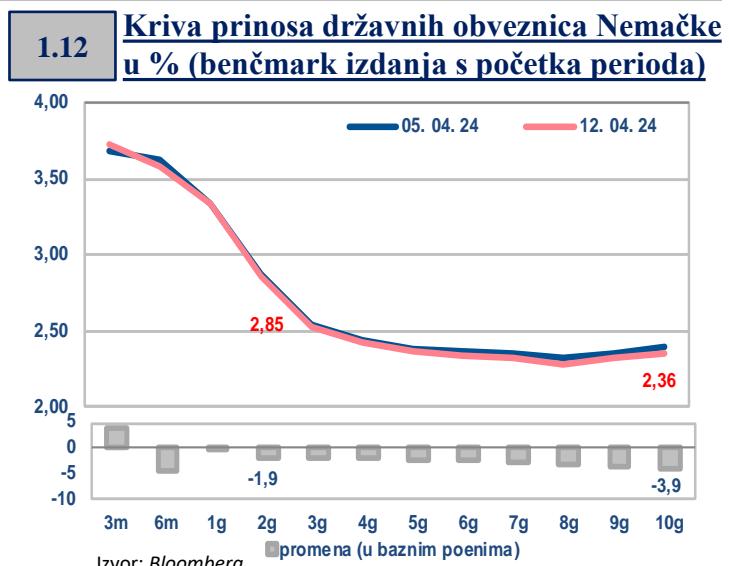
Industrijska proizvodnja u Nemačkoj u februaru je povećana za 2,1% (očekivano 0,5%), nakon rasta od 1,3% (revidirano sa 1,0%) u januaru. U odnosu na isti mesec prethodne godine, proizvodnja je smanjena za 4,9% (očekivano -6,8%), nakon pada od 5,3% (revidirano sa -5,5%) s kraja januara.

Izvoz u Nemačkoj u februaru smanjen je za 2,0% u odnosu na prethodni mesec i iznosi 132,91 mlrd evra (očekivano -0,5%), a nakon rasta od 6,3% u januaru. S druge strane, **uvoz u Nemačkoj** je povećan za 3,2% u februaru u odnosu na prethodni mesec i iznosi 111,52 mlrd evra (očekivano -1,2%), nakon rasta od 3,3% u januaru. Suficit trgovinskog bilansa smanjen je na 21,4 mlrd evra (sa 27,6 mlrd evra, koliko je iznosio u januaru).

Sentix indeks poverenja investitora za zonu evra u aprilu je iznosio -5,9 (očekivano -8,3), nakon -10,5 u martu, pa se našao na najvišem nivou od februara 2022. godine.

Prema anketi profesionalnih prognozera koju je sprovedla ECB, ispitanci nisu promenili svoja očekivanja inflacije (2,4% za 2024. i 2,0% za 2025, 2026. i 2028) i bazne inflacije (2,6% za 2024, 2,1% za 2025. i 2,0% za 2026. i 2028), dok su očekivanja u vezi rasta BDP-a revidirali naniže za ovu godinu (na 0,5% sa 0,6%), a naviše za 2025. (na 1,4% sa 1,3%).

1.12

1.13

Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Industrijska proizvodnja u Nemačkoj, M/M	Feb.	0,5%	2,1%	1,3%
Izvoz u Nemačkoj, M/M	Feb.	-0,5%	-2,0%	6,3%
Sentix indeks poverenja investitora za zonu evra	April	-8,3	-5,9	-10,5

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabralih zemalja u razvoju

2.1

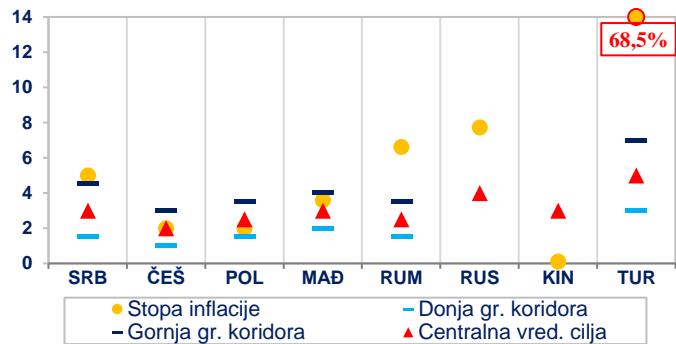
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (T2, %)*
Srbija (NBS)	6,50	0,25	13. 7. 2023.	10. 5. 2024.	6,00
Češka (CNB)	5,75	-0,50	20. 3. 2024.	2. 5. 2024.	4,75
Poljska (NBP)	5,75	-0,25	4. 10. 2023.	9. 5. 2024.	5,75
Madarska (MNB)	8,25	-0,75	26. 3. 2024.	23. 4. 2024.	6,55
Rumunija (NBR)	7,00	0,25	10. 1. 2023.	13. 5. 2024.	6,60
Turska (CBRT)	50,00	5,00	21. 3. 2024.	25. 4. 2024.	49,30
Rusija (CBR)	16,00	1,00	15. 12. 2023.	26. 4. 2024.	15,45
Kina (PBoC)	1,80	-0,10	15. 8. 2023.	-	-

Izvor: Bloomberg / * T2 2024. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa.

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg i sajtovi centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

Agencija za ocenu kreditnog rejtinga *Fitch Ratings* je potvrdila kreditni rejting Kine na nivou od A+, pri čemu je revidirala naniže izglede za njegovo dalje kretanje (*outlook*) sa stabilnih na negativne. Navodi se da je odluka doneta u uslovima povišenih rizika kada su u pitanju izgledi javnih finansija Kine. Agencija očekuje da će Vlada Kine povećati nivo duga kako bi podržala ekonomiju usled problema u sektoru nekretnina. Prema podacima Pekinga, ideo javnog duga u BDP-u 2023. godini iznosio je 56%, pri čemu agencija *Fitch Ratings* očekuje da ideo javnog duga u BDP-u Kine u 2024. godini bude povećan na nivo od 61,3%. Agencija očekuje smanjenje stope rasta BDP-a Kine u 2024. godini na nivo od 4,2% YoY (nakon 5,2% YoY u 2023. godini), što je ispod prognoze Vlade Kine od 5,0% YoY.

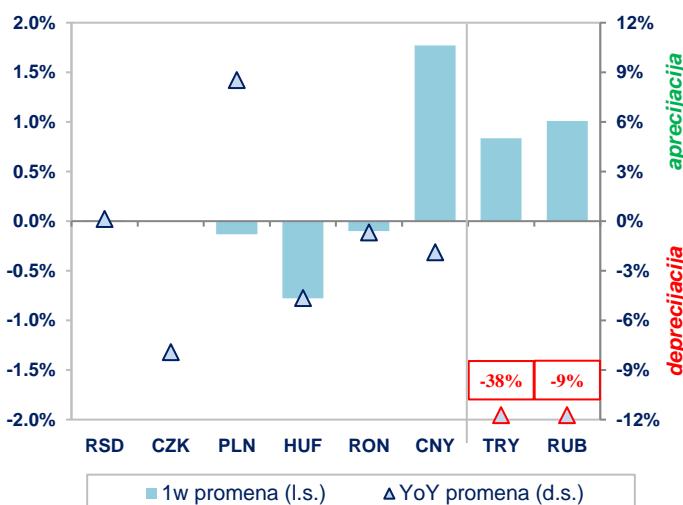
U toku izveštajnog perioda za posmatrane zemlje su objavljene i sledeće stope inflacije za mart 2024. godine:

- Češka:** 2,0% YoY (0,1% MoM), nepromenjena je u odnosu na nivo iz februara (2,0% YoY / 0,3% MoM) i u skladu je sa očekivanjem analitičara. **Bazna inflacija iznosi 2,7% YoY.**
- Rusija:** 7,7% YoY (0,4% MoM), što je blago iznad očekivanja tržišnih učesnika od 7,6% YoY (0,4% MoM) i nepromenjeno u odnosu na nivo iz februara (7,7% YoY / 0,7% MoM). **Bazna inflacija je u martu iznosila 7,8% YoY.**
- Rumunija:** 6,6% YoY (0,4% MoM) i nalazi se ispod podatka iz februara od 7,2% YoY (0,8% MoM), kao i ispod očekivanja analitičara od 6,8% YoY (0,5% MoM). **Bazna inflacija u Rumuniji je u martu iznosila 7,1% YoY.**
- Madarska:** 3,6% YoY (0,8% MoM) i nalazi se ispod nivoa iz februara od 3,7% YoY (0,7% MoM), ali blago iznad očekivanja analitičara (3,5% YoY / 0,6% MoM). **Bazna inflacija je u martu zabeležila nivo od 4,4% YoY.**
- Kina:** 0,1% YoY (-1,0% MoM) i nalazi se ispod očekivanja analitičara od 0,4% YoY, kao i ispod nivoa iz februara od 0,7% YoY (1,0% MoM).

Stopa rasta BDP-a Rumunije je u četvrtom tromesečju 2023. godine iznosila 3,0% YoY (-0,5% QoQ), što je u skladu s preliminarnom procenom i iznad nivoa iz trećeg tromesečja (1,9% YoY / 1,0% QoQ). Stopa rasta BDP-a Rumunije za 2023. godinu iznosila je 2,1% YoY (u 2022. godini: 4,1% YoY).

2.3

Promena lokalnih valuta izabralih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (s dospećem 2032. godine)

Emisitor (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija	5,760	-9,0	-79,0
Češka	4,179	19,6	-39,0
Poljska	5,632	14,5	-52,5
Madarska	6,899	10,4	-181,7
Rumunija	6,664	8,3	-65,8
Turska	25,740	-26,0	1544,0
Kina	2,325	-5,5	-51,6

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Refinitiv) i Srbiju (podaci CRHoV sa sekundarnog tržišta).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je zabeležila rast od **1,81%** i kretala se u rasponu od 2.328,57 do 2.369,32 američka dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

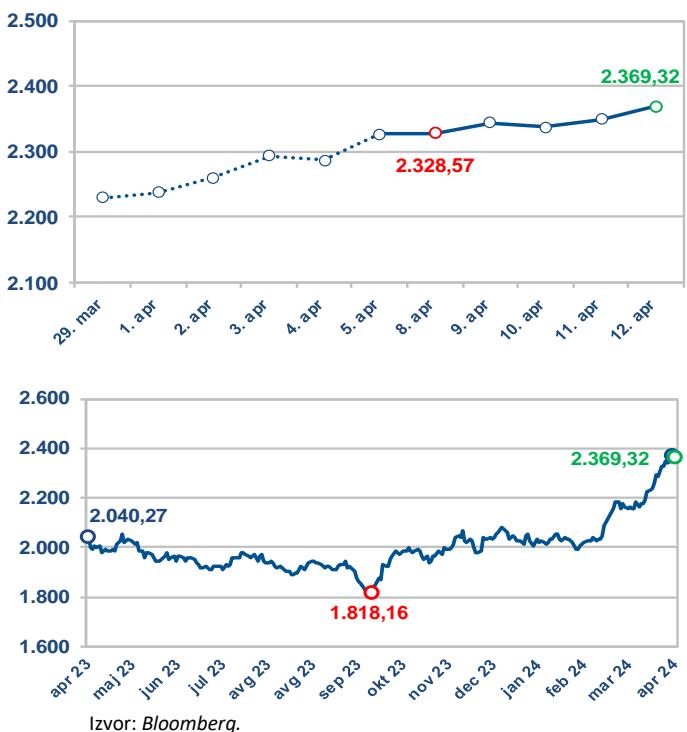
Na rast cene zlata uticali su sledeći faktori: eskalacija sukoba na Bliskom istoku (između Izraela i Irana) i Ukrajini (napad dronovima na najveću evropsku nuklearnu elektranu Zaporozje); veća tražnja za zlatom usled pojačane geopolitičke neizvesnosti i pored pozitivnih ekonomskih rezultata u SAD i Kini; vesti da Kina uzastopno u poslednjih 17 meseci povećava zalihe zlata, kao i smanjene prognoze MMF-a o globalnom privrednom rastu do 2030. (MMF napominje da globalni privredni rast može biti znatno ispod istorijskog proseka ako se ne sprovedu reforme za povećanje produktivnosti uz upotrebu nove tehnologije i veštačke inteligencije).

Cena zlata povećana za 1,81% i dostigla novi istorijski maksimum od 2.369,32 dolara po unci

Na ograničenje rasta cene zlata značajno su uticali sledeći faktori: jačanje vrednosti dolara; izjave pojedinih predstavnika FED-a da su potrebni jasniji znaci usporavanja inflacije ka cilju, odnosno da FED možda uopšte neće imati potrebe da smanjuje kamatne stope ako se inflacija pokaže otpornijom u odnosu na prethodne procene.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Nafta

Cena nafte tipa brent je krajem nedelje zabeležila isti nivo kao i na početku izveštajnog perioda od 93,31 dolar po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Na pad cene nafte do sredine izveštajnog perioda značajno su uticali sledeći faktori: povlačenje izraelske vojske iz južne Gaze i obnovljeni mirovni pregovori o prekidu vatre između Izraela i Hamasa; izveštaji Američkog instituta za naftu (API) i Američke agencije za informacije o energetici (EIA) o povećanju zaliha sirove nafte u SAD; prognoze Međunarodne agencije za energetiku (IEA) o smanjenju globalne potražnje za naftom u 2024, usled slabih ekonomskih izgleda i povećane upotrebe električnih vozila, kao i jačanje vrednosti dolara.

Početkom nedelje cena nafte zabeležila isti nivo kao i na kraju posmatranog perioda od 93,31 dolar po barelu

Na rast cene nafte od polovine izveštajne nedelje značajno su uticali sledeći faktori: jačanje zabrinutosti oko globalnog snabdevanja naftom usled eskalacije geopolitičkih tenzija i najavljenog napada Irana na Izrael kao odgovor na napad Izraela na ambasadu Irana u Damasku; najave da Iran može zatvoriti Ormuški moreuz, kojim prolazi petina svetske nafte ako bude potrebe; obostrani napadi na energetsку infrastrukturu u Ukrajini i Rusiji, saopštenje OPEC-a da zadržava prognoze za relativno snažan rast globalne potražnje za naftom u 2024, kao i smanjenje broja operativnih naftnih i gasnih platformi u SAD, po podacima kompanije *Baker Hughes*.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

